

Професійна освіта являє собою такий вид освіти, який готує людину до виконання певних соціально диференційованих функцій.

Професійне навчання — це процес управління діяльністю людини з оволодіння знаннями, трудовими навичками і вміннями, розвитку професійних здібностей і особистості кваліфікованого робітника.

Професійне навчання повинно сприяти формуванню пізнавальних інтересів, розвитку професійної схильності і задатків людини, готовності до самоосвіти.

Зі змінами в суспільстві змінилися вимоги до майстра виробничого навчання. Якщо ще 15—20 років тому посаду майстра займав висококваліфікований наставник-виробничник, як правило, із середньо-спеціальною без педагогічної освіти, то сьогодні, з урахуванням розвитку технологічних процесів, майстер виробничого навчання повинен мати педагогічну освіту, знання галузі виробництва, поєднувати функції майстра виробничого навчання та викладача з професійно-теоретичної підготовки. Тобто майстер виробничого навчання одночасно повинен мати педагогічне навантаження з предметів професійно-теоретичної підготовки.

За сучасних умов від творчого підходу до вирішення складних багатогранних завдань, які стоять сьогодні перед майстром виробничого навчання, чималою мірою залежить ефективність педагогічної праці, якість навчального процесу, пошук нових форм і методів навчання та виховання учнів. Творчість у пошуку виявляється в удосконаленні вже відомих методів і засобів педагогічної праці, а також в освоєнні нових методів і технологій, які не лише охоплюють окремі сторони педагогічної діяльності, а й поширюються на всю роботу майстра виробничого навчання.

Майстер виробничого навчання у професійному закладі — це передусім педагог, основний організатор виробничого навчання учнів, їхній наставник, вихователь. Йому мають бути притаманні високий професіоналізм і компетентність, глибокі педагогічні й виробничі знання, володіння найскладнішими вміннями та навичками на рівні останніх досягнень науково-технічного прогресу, любов до вихованців і милосердя, доброта і чуйність та інші загальнолюдські якості.

Педагогічна компетентність майстра виробничого навчання — інтерактивна риса, що включає знання, вміння, навички, зафіксовані у кваліфікаційних вимогах, та особистісні нахили й орієнтири щодо розвитку особистішої культури, поглиблення власного досвіду, здійснення інноваційної діяльності.

Сучасний майстер виробничого навчання повинен володіти такими компетентностями:

- громадянська компетентність;
- соціальна компетентність;
- загальнокультурна компетентність;
- уміння вчитись;
- технологічна компетентність;
- науково-методична компетентність;
- комунікативна компетентність;
- налаштованість на саморозвиток і самовдосконалення;
- рефлексивна компетентність.

Психолого-педагогічні якості, якими повинен володіти майстер виробничого навчання:

- почуття національної гідності, чесність, совісність, об'єктивність;
- витримка, стриманість, терпеливість;
- організаторські здібності, вміння працювати з учнівським колективом;
- принциповість і вимогливість;
- оптимізм, любов до життя;
- чуйність, гуманне ставлення до людей;
- тактовність.

Педагогічні вміння, якими повинен володіти майстер виробничого навчання:

- конструктивні;
- комунікативні;
- організаторські;
- дидактичні;
- пізнавальні;
- прикладні.

Сучасний майстер виробничого навчання повинен бути обізнаний з новітніми педагогічними технологіями, допомагати учням у їх професійному становленні, уміти створити атмосферу співпраці та партнерських відносин. Він зорієнтований на розвиток в учнів їхніх індивідуальних можливостей і здібностей, прислухається до їхньої думки, залучає до вирішення складних завдань, сам постійно вчиться, самовдосконалюється.